

Valgfrihed i forbindelse med hjælpemidler

SUMH støtter op om den udvidede mulighed for frit valg af hjælpemidler og frit valg i forbindelse med boligændringer. Dette kommer i forbindelse med det nyopstillede forslag til lov om social service der inddrager denne valgfrihed. Lovforslaget ændrer ikke på borgerens berettigelse til hjælpemidler eller det generelt gældende kompensationsprincip, som borgere med nedsat funktionsevne tilbydes ydelser og hjælpeforanstaltninger efter. Kommunalbestyrelsen skal fortsat yde den hjælp, borgeren har behov for, og yde støtte til det bedst egnede og billigste hjælpemiddel.

Kommunernes fortolkning af begrebet "bedst egnede og billigste" er bekymrende, når den enkelte selv har mulighed for at betale et bedre og dyrere hjælpemiddel eller en bedre og dyrere boligindretning. SUMH frygter, at kommunerne nedskriver begrebet "bedst egnede og billigste" på en sådan måde, at det generelle serviceniveau forringes, og den enkelte selv skal betale forskellen op til et acceptabelt niveau. På den ene side er det positivt, at borgeren selv kan vælge, hvor han eller hun vil handle og medtage det økonomiske tilskud. På den anden side er det negativt, hvis borgerens ønske om selv at vælge leverandør skyldes dårlig kvalitet eller dårlig service hos den af kommunen valgte leverandør. Eller, med andre ord, at pris og ikke kvalitet bliver dominerende i begrebet "det bedst egnede og billigste hjælpemiddel". Det må ikke ske og er ikke intentionen med lovforslaget. Derfor foreslår SUMH, at dette aspekt indgår i den undersøgelse, der tre år efter ikrafttræden skal kortlægge brugen af frit valg af hjælpemidler og boligindretning.

Ved indførelse af muligheden for frit valg af hjælpemidler og boligindretning, og for valg af dyrere løsninger, er det nødvendigt at understrege vigtigheden af at formidle kompetent rådgivning til borgeren om den mest velegnede løsning. Det frie valg må ikke overlade borgeren til sig selv. Borgeren skal kunne hente rådgivning hos kvalificeret ekspertise uafhængig af, hvor i systemet den findes. Der skal samtidig sikres kvalificeret rådgivning til de borgere, der ikke har de fornødne ressourcer til selv at indhente den nødvendige og relevante viden.

Borgeren vil altid søge det bedste og mest driftssikre hjælpemiddel, da det er meget generende at skulle undvære et hjælpemiddel, man er afhængig af. Derfor er det bekymrende at der i lovbemærkningens formulering står, at udgiften skal afholdes af borgeren selv, hvis der på grund af borgerens frie valg af hjælpemiddel undtagelsesvis skulle blive tale om ekstraordinære eller hyppige udskiftninger. SUMH frygter, at formuleringen kan misbruges, så borgeren, på grund af sit frie valg, skal slås for nødvendig hjælp til reparation og udskiftning. Dermed skal dette aspekt tilsvarende indgå i den kommende undersøgelse af brugen af frit valg.

FN's Handicapkonvention

FN's handicapkonvention trådte i kraft i Danmark den 23. august 2009. Dette betyder, at Danmark er forpligtet til at sikre handicappedes rettigheder, sådan som konventionen foreskriver. Det indebærer på den ene side, at eventuelt eksisterende love, som diskriminerer handicappede, skal fjernes, og at nye love, der sikrer, at handicappede ikke diskrimineres, skal vedtages. Jævnfør ovenstående mener vi, at følgende artikler ikke bliver overholdt som de burde.

- Citat FN's handicapkonvention artikel 3: "a) Respekt for menneskets naturlige værdighed, personlige autonomi, herunder frihed til at træffe egne valg, og uafhængighed af andre personer."

- Citat FN's handicapkonvention artikel 19: " Deltagerstaterne anerkender, at alle personer med handicap har lige ret til at leve i samfundet med samme valgmuligheder som andre, og skal træffe effektive og passende foranstaltninger til at gøre det lettere for personer med handicap fuldt ud at nyde denne rettighed samt fuldt ud at blive inkluderet og deltage i samfundet, herunder ved at sikre: c) at samfundets tilbud og faciliteter til den almene befolkning er tilgængelige for personer med handicap på lige fod med andre og tager hensyn til deres behov.

Det nyopstillede lovforslag vil, hvis det bliver gennemført, være med til at sikre at unge med handicap i større grad bliver i stand til at deltage i samfundets tilbud og faciliteter på lige fod med andre hvis de har de fornødne hjælpemidler. Det frie valg på området vil give den unge med handicap mulighed for at træffe egne valg og vælge de hjælpemidler som kommer ham eller hende til størst mulig gavn. For at lovforslaget bliver endnu bedre skal der dog oprettes rådgivning på området og samtidigt skal brugeren ikke bebrejdes og holdes til ansvar for eventuelle reparationer. Præcist som denne ikke var ansvarlig før det frie valg.